

آیا ماجرای ابردزدی ترکیه یک افسانه است؟

ابر می بارد و من می شوم از مرز جدا!

زینب مززوقی

خبرنگار گروه نقد روز

شاید شما نیز این روزها تصویری از کوه‌های پر از برف ترکیه در مرز با ایران دیده‌اید و این پرسش نیز برایتان پیش آمده باشد که بین کی سوی مرز با آن سوی مرز چه تفاوتی وجود دارد؟ البته در این فیلمی که منتشر شده، ادعا شده که این برف چندمتری مربوط به استان وان ترکیه است. درحالی‌که تهران تا به اینجای سال، برف زمستان ۱۴۰۲ را به خود ندیده و بارش‌ها تا به اینجای سال پراکنده و نسبتا کم هستند. البته که کارشناسان هوا و اقلیم‌شناسی، بارها بر تاثیر جهان گرمایی و گرمایش جهانی سال ۲۰۲۳ تاکید دارند، اما با این حال اغلب کارشناسان بر این باورند که اگر همچنان در زمستان امسال بارش کمی داشته باشیم و ذخایر یرفی ما کم باشد، در تابستان ۱۴۰۳ دچار بحران آبی خواهیم شد.
احد وظیفه، رئیس مرکز اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی درباره وضعیت بارش زمستان امسال گفت: «برای زمستان امسال، غالب مراکز پیش‌بینی شناخته شده بین‌المللی دنیا که مدل‌های عددی را اجرا و منتشر می‌کنند و از سوی سازمان‌های جهانی هواشناسی به رسمیت شناخته شده است، بارش‌های امسال برای منطقه خاورمیانه در حد نرم و کمتر از نرمال را پیش‌بینی کرده‌اند. در پیش‌بینی‌های فصلی مقدار بارش پیش‌بینی نمی‌شود، بلکه بی‌هنجاری بارش نسبت به شرایط نرمال پیش‌بینی می‌شود. میانگین نرمال دما و بارش ۳۰ساله گذشته است. براساس میانگین خروجی‌های مختلف، منطقه خاورمیانه بارش‌های نرمال تا کمتر از نرمال پیش‌بینی شده است.»

➤ **بارش‌ها احتمالا از میانگین نرمال کمتر خواهد بود**

وظیفه توضیح داد که این پیش‌بینی‌ها احتمالی است و حتمی نیست. وی در این باره توضیح داد: «این پیش‌بینی‌ها به سه قیمت تقسیم می‌شود. احتمال اینکه این مقدار پیش‌بینی بارش در حد نرمال باشد یا اینکه در حد بیش از نرمال یا کمتر از نرمال؛ نرمال نیز میانگین ۳۰ساله و تعداد سال‌هایی که متوسط، بالای متوسط و پایین‌تر از متوسط بوده است. بیشترین احتمال بارش‌ها مربوط به احتمالات گرم متوسط باگرایش به پایین‌تر از متوسط است یا همان کم‌بارشی درنظر گرفته شده است. با این حال اما این پیش‌بینی‌ها قطعیت ندارد؛ چراکه ناشناخته‌های زیادی برای پیش‌بینی‌های جوی وجود دارد، خصوصا برای منطقه ما. ما را با قطعیت زیاد می‌توان اظهارنظر کرد اما برای بارش این‌گونه نیست؛ چراکه متغیرهای زیادی وجود دارد.»

رئیس مرکز اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی در ادامه پیش‌بینی‌ها درباره هوا را این‌گونه تشریح کرد: «به نظر می‌رسد که دما بیش از نرمال باشد، یعنی دمای گرم‌تری حاکم باشد و بی‌هنجاری دما مثبت باشد. هر چند بی‌هنجاری بارش گرایش به صفر دارد اما آنچه در ماه‌های ژانویه، فوریه و مارس پیش‌بینی شده یعنی نیمه‌ی دی‌ماه تا نیمه‌فوروردین‌ماه، بی‌هنجاری دماست. اما به‌رحال اندکی مایل به کم‌بارشی است.»

➤ **باد پشتش به ماست**

وی در توضیح تصویری منتشرشده از مرز ایران و ترکیه نیز گفت: «آن تصویر اظهارات منتشرشده درباره‌اش، دقیق و واقعی نیست. همواره در هر جایی می‌تواند آب‌وهوای دوطرف یک کوه مختلف باشد. مثالش همین کوهستان‌های البرز است. یک طرف رو به شمال و یک طرف رو به جنوب است و مقدار بارشی که دریافت می‌کنند عین هم نیست. همچنین در

ترکیه، کوه‌ها در جریان مسیر باد هستند. یا به عبارتی باد ابتدا به آن مناطق برخورد می‌کند، درحالی‌که عرض آذربایجان غربی در کشورمان، عرض میانی است و حرکت توده‌ها در عرض میانی از غرب به شرق است. بنابراین جریان مرطوبی که از دریای مدیترانه یا دریای سیاه وارد می‌شوند، ابتدا به کوه‌های ترکیه برخورد می‌کنند. به این کوه‌ها در اصطلاح بادسو می‌گویند. منطقه ما در پناه و پشت باد قرار می‌گیرد، به آن بادپناه می‌گویند. معمولا رطوبت در سمت بادسو دریافت می‌شود. مثالش نیز ارتفاعات البرز است. شمال آن منطقه جنگلی است اما در جنوب می‌بینیم که بیشتر پوشش غلفی دارد. دلیل نیز همین اختلاف بارش در دو سوی بادپناه و بادسو است.»

➤ **ایران در کمربند بیابانی جهان قرار دارد**

وظیفه عنوان کرد که در حالت کلی و فراغ از این دو دلیل، پهنه کشورما عمدتا در منطقه جنب حاره‌ای واقع شده است. وی در این خصوص نیز گفت: «مناطق جنب حاره‌ای، مناطق فرتوشینی هواس‌ت، برعکس ترکیه که در عرض میانی واقع شده، مناطق بالاروی یا صعود هواس‌ت. در منطقه صعود هوا، بارندگی‌های بیشتری نسبت به منطقه فرتوشینی شکل می‌گیرد. در منطقه جنب حاره‌ای بیشتر بیابان‌های جهان قرار دارد؛ از شمال آفریقا کشیده شده تا خاورمیانه، مثلا همین کشورهای عربی جنوب ایران و بخش وسیعی از فلات ایران. این مناطق عرض حاره‌ای، کمربند بیابانی جهان را تشکیل می‌دهند. در منطقه ما اگر دو رشته کوه زاگرس و البرز نبود، بارشی که دریافت می‌کردیم، به مراتب از اینی که هست کمتر می‌شد. این نعمت بزرگی است که رشته کوه زاگرس در قلب ایران قرار گرفته و مناطقی مانند کوهزیگ در بارش سالانه‌شان بالغ بر ۱۵۰۰ میلی‌متر تب می‌شود. یا البرز باعث شده که خطه مازندران و گیلان سرسبز شد و اگر این رشته کوه نبود، گیلان

و مازندران هم مانند ترکمنستان خشک می‌شد. بر همین اساس به دلیل موقعیت جغرافیایی ایران و ترکیه، این مقایسه صحیح نیست. ترکیه بارش سالانه‌اش نزدیک به ۶۰۰ میلی‌متر است ولی در ایران بارش سالانه‌اش طی ۱۰ سال اخیر چیزی حدود ۲۰۰ میلی‌متر بود. در ۵۰ سال گذشته این رقم ۲۵۰ بود که به دلیل تغییر اقلیم سالانه یک میلیمتر کاهش داشتیم.»

➤ **بارش‌های آذرماه ۷۵ درصد کمتر از نرمال بود**

وی همچنین در رابطه با بارش‌های اخیر ترکیه نیز توضیح داد: «ترکیه در ماه اکتبر دچار کم‌بارشی بود. اکتبر در واقع مهر تا آبان است. اما از نیمه آبان تا آذر، شرایط بارش در ترکیه تغییر کرد. اکتبر تا نوامبر بارش‌های ترکیه چندان خوب نبود اما از نیمه نوامبر به بعد، بارش‌های خیلی خوبی داشت. به‌رحال گردش‌های جوی تحت تاثیر موج‌های بزرگ هستند. این امواج تحت تاثیر برخی پدیده‌های بزرگ مقیاس هم از پدیده قطب و هم از پدیده حاره‌ای قرار می‌گیرند و گذر آنها تحت تاثیر قرار می‌گیرد. این بازی می‌گردد به نوسانات بارش سالانه و ماهانه که هر سال یا هر ماه شبیه به هم نیست. نوامبر تا دسامبر بارش‌های ترکیه خوب بود اما متاسفانه ما ضعیف‌ترین بارش‌ها را داشتیم و آذرماه ایران حدود ۷۵ درصد نسبت به نرمال کمتر بود. یکی از دلایل آن، حاکم بودن شرایط دمایی بسیار گرم و بالاتر نرمال در شمال آفریقا تا خاورمیانه بود. به دلیل حاکم بودن دمای گرم، سامانه‌های جوی‌ای که روی جنوب ترکیه می‌آیند روی مدیترانه تقویت می‌شوند که به خوبی شکل نگرفتند و به‌طور نسبی ما با کمبود گذر جوی مواجه بودیم و آن‌طور که باید بارندگی دریافت نکنیم. این دو عامل باعث کاهش ذخایر آبی ما شده است. امیدواریم شرایط تغییر کند، وگرنه ما با توجه به بارش‌های کم سه سال گذشته، تنش آبی را در پی خواهیم داشت. اگر زمستان این چنین

پیش برود، وضعیت تابستان پیش‌رو خوشایند نخواهد بود و در برخی شهرها با بحران آبی مواجه خواهیم شد.»

➤ **با کمبود آب در سدها مواجه هستیم**

وی تاکید دارد که بارش‌های زمستانه قابل پیش‌بینی نیستند و باید از دو تا سه هفته پیش از بارش‌ها ارصد کرده و سپس تحلیل کرد. اکنون تنها با احتمالات می‌توان وضعیت جوی را پیش‌بینی کرد. وظیفه عنوان کرد که یک السی دو هفته آتی، وضعیت بارش چندان در کشورمان تعریفی ندارد و باکم‌بارشی مواجه هستیم. اما در دهه سوم دی‌ماه، اگر شرایط بهبود پیدا کند، دو ماه ونیم برای زمستان زمان درآی تا بتوانیم درخصوص وضعیت بارشی امسال سخن بگوییم. ولی به هر صورت با توجه به بارش‌های پاییزه و احتمالات پیش‌رو، همچنان با کمبود آب در سدها روبه‌رو هستیم. مگر اینکه یک سال استثنایی رخ دهد و احتمال رخ دادن آن بسیار ضعیف است.

➤ **محو شدن و دستکاری ایرها شایعه است**

وظیفه همچنین درباره شایعه محو‌شدن ایرها در آسمان ارومیه نیز گفت: «تصویر منتشر شده یک تصویر ماهواره‌ای است و یک تصویر روزانه از وضعیت آسمان است. در کشورمان نیز در یک نقطه ایرها شکل می‌گیرند و در جایی دیگر محو می‌شود. حرکت ایرها، تحت تاثیر سامانه جوی است که آنها را ایجاد می‌کند، یعنی اگر یکجایی ایر شکل می‌گیرد و یکجایی خالی از ایر است، این بر اثر عوامل توپوگرافی محل، الگوهای فشاری، رطوبت تزریق شده، شکل حرکت و برخورد حرکت باتوده هواس‌ت، این مساله ربطی به شایعات ایجاد شده ندارد و یک فرآیند طبیعی است. این تصویر حتی در آسمان اروپا هم وجود دارد. یکجایی شکل می‌گیرند و در جایی ازبین می‌روند. این شایعه است که ایرها دستکاری می‌شوند.»

بررسی اهداف رژیم صهیونیستی از ترور شهید سیدرضی موسوی در گفت‌وگو با حسن هانی‌زاده، کارشناس مسائل غرب آسیا

بحران آفرینی برای عبور از بحران

از ابتدای جنگ غزه تاکنون رژیم صهیونیستی تلاش داشته ایران را عامل اصلی نبرد غزه نشان دهد. این اقدام با این هدف صورت می‌گیرد که بارون رژیم شکست این رژیم از گروه‌های مقاومت فلسطینی کمرنگ شده و سران این رژیم بتوانند برای افکار عمومی خود از نقش ایران به‌عنوان دشمن اصلی خود سناریو سازی کنند و اقدام غافلگیرانه حماس در ۷ اکتبر را کمرنگ جلوه دهند. همزمان با این القانات رژیم صهیونیستی سعی داشته تا پای ایران را به‌طور مستقیم به نبرد باز کند، به این امید که حمایت‌های نظامی آمریکا افزایش یابد و یک ائتلاف جهانی ضدمقاومت تشکیل شود؛ ائتلافی که بتواند این رژیم را از مرادب غزه بیرون بکشد. ترور شهید سیدرضی موسوی در زینبه سوریه نیز با همین اهداف صورت گرفته است. در گفت‌وگویی که با حسن هانی‌زاده داشته‌ایم این اهداف به‌طور مفصل تشریح شده‌اند که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

ایران برانگیز و وانمود کند که ایران در پیروزی‌های حماس و جهاد اسلامی نقش داشته و اسلحه در اختیار این دو جریان قرار داده، لذا از آنجا که شهید موسوی یکی از سرداران شناخته‌شده در عرصه مبارزه علیه گروهک‌های تکفیری در سوریه بوده، اسرائیل برای اینکه جمهوری اسلامی را وادار به یک عکس‌العمل شتابزده کند این سردار را ترور کرده است. البته موساد عوامل جاسوسی در سوریه زیاد دارد و با استفاده از آنان تحرکات شهید سیدرضی موسوی را رصد و ایشان را ترور کرده. طبیعتا ایران در زمان و مکان مناسب پاسخ کوبنده‌ای به رژیم صهیونیستی خواهد داد ولی دست به عکس‌العمل شتابزده نخواهد زد ولی محور مقاومت یعنی حزب‌الله، انصارالله و حشدالشعبی این آمادگی را دارند که انتقام خون این شهید را از این رژیم بگیرند و در آینده این رژیم هزینه‌های سنگینی به خاطر این جنایت پرداخت خواهد کرد.»

➤ **شهید سیدرضی موسوی ارتباط خوبی با**

نیروهای مقاومت داشت

هانی‌زاده در ادامه نقش شهید موسوی در پشتیبانی از نیروهای مقامت را اینگونه تشریح کرد: «یکی از فرماندهان میدانی که در سوریه حضور داشت و توانمندی مدیریتی بالایی هم داشت شهید موسوی بود. سیدرضی با حماس و جهاد اسلامی هم ارتباط خوبی داشت و به همین دلیل رژیم صهیونیستی که توانمندی حماس و جهاد اسلامی را به‌خاطر آموزش‌های مستشاری امثال شهید موسوی می‌داند، تیمی از تاثیرگذارترین شخصیت‌ها از جمله او را در لیست ترور قرار داد. البته این رژیم نیز هرگاه باشکست‌هایی مواجه می‌شود به‌سمت ترور شخصیت‌های سیاسی و نظامی حرکت می‌کند و این یک نشانه حقیقی و واقعی از به‌بن بست رسیدن رژیم صهیونیستی در عرصه‌های میدانی و نظامی است.»

➤ **تشکیل ائتلاف جهانی ضدمقاومت هدف تلاش‌ها برای بازگردن پای ایران به جنگ است**

از ابتدای جنگ غزه تاکنون رژیم صهیونیستی همواره سعی داشته ایران را عامل اصلی نبرد غزه نشان دهد. این رویکرد با چند هدف اتخاذ شده که هانی‌زاده مهم‌ترین آنها را تشکیل یک ائتلاف ضدایرانی دانست و در این باره توضیح داد: «رژیم صهیونیستی در جنگ میدانی و زمینی بسیار ضعیف و شکننده است اما از توان هوایی بسیار بالایی برخوردار است. این رژیم با داشتن بیش از ۶۰۰ هواپیمای فوق مدرن طبیعتا دست بالا در جنگ‌های هوایی دارد و این یکی از ویژگی‌های مهم رژیم صهیونیستی است که از نیروی هوایی خودش در

همه جنگ‌ها استفاده می‌کند، حتی در جنگ‌های داخلی و منطقه‌ای. به همین دلیل سعی می‌کند ایران را وادار به عکس‌العملی کند تا با کمک آمریکا دستاورد سیاسی برای آینده خودشان تلقی کنند. به‌رحال بنیامین نتانیاهو هذ فاش این است که غزه را به‌کلی تخریب و آن را از نقشه جغرافیایی فلسطین خارج کند. در ادامه جهاد اسلامی و حماس خلع سلاح شوند. این بخشی از سناریویی تعریف شده است و جلوگیری از آن بستگی به مقاومت حماس و جهاد اسلامی دارد که تا چه حد بتوانند مانع پیش‌روی ارتش رژیم صهیونیستی در جنوب شوند. این رژیم تن به آتش بس طولانی و پایدار نخواهد داد، بلکه به‌دنبال آتش بس کوتاه‌مدت است تا گروگان‌ها و اسرا را آزاد کند. ضمن اینکه اساسا رژیم صهیونیستی مایل نیست با حماس در آینده وارد مذاکره شود، بلکه یکی از دستاوردهایی که نیاز دارد برای تصویر پیشرفت در جنگ ارائه کند خلع سلاح کامل حماس و جهاد اسلامی و تخریب کلیه توان‌های حفرشده توسط حماس است. هدف نهایی اسرائیل این است که غزه را از صحنه جغرافیایی خارج کند و اگر چیزی از این شهر باقی بماند تحت مدیریت این رژیم در آینده قرار بگیرد.»

➤ **تشکیل ائتلاف ضدمقاومت جنگ را**

برای اسرائیل بسیار شکننده خواهد کرد

حتی اگر پای ایران به جنگ باز شود و آمریکا به‌سمت تشکیل ائتلاف حرکت کند، این سوال به وجود می‌آید که آیا کشورهای اروپایی و منطقه حاضرند در این ائتلاف حضور یابند؟ هانی‌زاده در این باره معتقد است: «آمریکاییان توانمندی را دارد که یک ائتلاف خارج از سازمان ملل و در چهارچوب ناتو تشکیل دهد و کشورهای منطقه هم هرچند تعدادشان بسیار کم است ممکن است تحت فشار آمریکا به جنگ ورود پیدا کنند ولی آمریکا با داشتن پایگاه‌های مهم در منطقه می‌تواند مدیریت این ائتلاف را در اختیار داشته باشد که در آن صورت منطقه شاهد یک جنگ گسترده و بحران نفسگیر خواهد شد که کنترل آن برای بازیگران بزرگ جهان دشوار خواهد بود. ازبایی رژیم صهیونیستی این است که توانمندی نظامی ایران به‌قدری نیست که بتواند در چند جبهه بجنگد. به همین دلیل تلاشش این است که از طریق یک ائتلاف جهانی ایران را به‌لحاظ نظامی درهم بشکند ولی اسرائیل هم آسیب جدی خواهد دید؛ چراکه ایران، محور مقاومت و کشورهای همپیمان ایران وارد عمل خواهند شد و این برای اسرائیل بسیار شکننده خواهد بود.»

➤ **هدف نهایی اسرائیل حذف غزه**

از جغرافیای جهان است

پاشفاری نیروهای مقاومت فلسطینی و رژیم صهیونیستی بر مواضع خود این سوال را به‌وجود آورده که نبرد غزه نهایتا تا چه زمانی قرار است ادامه پیدا کند و سرنوشت جنگ چه خواهد شد؟ هانی‌زاده معتقد است که این رژیم اهداف رادیکالی را درنظر دارد که ممانعت از تحقق آن به‌راحتی قابل پیش‌بینی نبوده و بستگی به توان گروه‌های مقاومت دارد. او گفت: «این جنگ یک ارتباط مستقیم با سرنوشت اسرائیل دارد. به همین دلیل آنها تلاش می‌کنند که پیروزی سیاسی

فرهنگیچگان

نقد روز

پنجشنبه ۷ دی ۱۴۰۲

شماره ۴۰۴۳

WWW.FDN.IR

FARHIKHTEGADAILY

۷